

Tidlig kontakt med iværksætteri skaber flere succesfulde kvindelige iværksættere

VIDENSOVERBLIK

AUGUST 2025

Piger vælger oftere at blive iværksættere, hvis de har været i kontakt med iværksættere, før de træffer deres uddannelsesvalg. De kvinder, der kaster sig ud i iværksætteri på grund af kontakten, skaber meget succesfulde virksomheder målt på både jobskabelse og deres virksomheders levetid. At introducere piger for iværksættere, før de træffer deres karriere- og uddannelsesvalg, kan således være en nøgle til både mere og succesfuldt iværksætteri.

Der er langt færre kvinder end mænd, der starter egen virksomhed. Faktisk udgør kvinder kun en fjerdedel af alle iværksættere. Det kan være problematisk ud fra et perspektiv om lighed mellem kønnene, men det kan også være problematisk ud fra et perspektiv om produktivitet – særligt hvis kvinder, med talent for iværksætteri, ender med ikke at vælge denne vej.

Et nyt studie fra ROCKWOOL Fonden lavet i samarbejde med forskere fra Kellogg School of Management og Bocconi University viser, at piger, der er en del af en folkeskoleårgang med iværksætteres døtre, er mere tilbøjelige til selv at prøve kræfter med iværksætteri senere i livet.

Mere præcist viser resultaterne, at en pige, der går på en årgang, hvor en relativt høj andel af de andre piger er døtre af iværksættere, er 4% mere tilbøjelig til selv at blive iværksætter, før hun bliver 35 år, end en pige, der går på en årgang, hvor en relativt lav andel af de andre piger er døtre af iværksættere.

Døtre af iværksættere er 59,3% mere tilbøjelige til selv at blive iværksættere end andre døtre. Iværksætterforældre påvirker således både deres egne døtre og veninderne til disse til at gå iværksættervejen.

Resultaterne stammer fra et nyt studie af knap 800.000 13-16-årige børn, der gik i skole mellem 1980 og 1992, og som følges helt til de er 40 år gamle. I denne kontekst dækker iværksættere over personer, der stifter eller ejer en virksomhed med ansatte. Det er altså ikke selvstændige.

Forskerne finder ingen effekt af tidlig eksponering for iværksætteri på drenges sandsynlighed for at blive iværksættere. Studiet finder heller ingen effekt på piger af, at flere drenge på en årgang har iværksætterforældre. Dermed tyder resultaterne på, at effekten for piger opstår, fordi piger interagerer mere med kammerater og deres forældre, når de er af samme køn. Det er dog ikke afgørende, om det er kammeratens far eller mor, der er iværksætter.

Succesfuldt iværksætteri

At eksponere piger for iværksætteri i folkeskolen kan få flere af dem til senere at vælge en karriere som iværksætter. Dette resultat er vigtigt i sig selv, hvis målet alene er at øge kvinders repræsentation blandt iværksættere. Men for at vurdere, om den tidlige eksponering også bidrager til en mere hensigtsmæssig anvendelse af talent i samfundsøkonomien, kræver det viden om, hvilke uddannelses- og karrierevalg disse kvinder ville have truffet, hvis de ikke var blevet eksponeret for iværksætteri. Og om de kvinder, der bliver iværksættere som følge af denne tidlige eksponering, rent faktisk har talent for iværksætteri.

Studiet viser, at kvinder, som er blevet eksponeret for iværksætteri i folkeskolen, er mindre tilbøjelige til at stoppe med at uddanne sig efter folkeskolen og er mere tilbøjelige til at tage erhvervsuddannelser, end tilsvarende kvinder som ikke i samme grad blev eksponeret for iværksætteri. Og det er helt centralt, da erhvervsuddannelse er den vej de fleste iværksættere tager i Danmark. Samtidig viser studiet at kvinder, der bliver eksponeret for iværksætteri, bruger mindre tid i lavtlønnede jobs.

Studiet viser videre, at kvinder, som bliver iværksættere, fordi de gik på årgang med flere døtre af iværksættere, ender med at skabe endda meget succesfulde virksomheder. Det gælder både, hvis man måler på, hvor længe virksomhederne overlever, og hvor mange jobs de skaber. Når kvinderne bliver 40 år, har deres virksomheder i gennemsnit ti ansatte. Det placerer deres virksomheder i den øverste tiendedel af alle i analysen. Og samtidig har kvindernes virksomheder i gennemsnit overlevet i knap ni år på samme tidspunkt. Det placerer dem blandt de 20 procent virksomheder i analysen, der har længst levetid.

Disse resultater tyder altså ikke på, at tidlig eksponering til iværksætteri trækker kvinder væk fra andre og lige så succesfulde karriereveje. Derimod peger studiet på, at det at eksponere piger for iværksætteri tidligt, kan lede til en mere hensigtsmæssig anvendelse af talent i økonomien.

Tidlig indsats

Alt i alt viser studiets resultater således, hvor vigtigt det er, at piger bliver eksponeret for iværksætteri tidligt i livet. Sker dette inden folkeskolen afsluttes, kan det

nemlig påvirke både deres uddannelses- og karrierevalg i positiv retning, med deraf følgende gevinster for både dem selv og samfundet.

Samlet set punkterer studiet samtidig myten om, at de ”bedste” kvindelige iværksættere vil blive iværksættere uanset hvad. Studiets resultater understreger derimod, at der ser ud til at være et stort potentiale blandt piger og kvinder, som kan blive succesfulde iværksættere, hvis de får de rette forudsætninger.

Fakta om studiet: *"Female representation and talent allocation in entrepreneurship: the role of early exposure to entrepreneurs"*

- Studiet er baseret på registerdata fra Danmarks Statistik. Studiet betragter alle børn, der gik i 7. til 9. klasse fra 1980 til 1992. Derfor kan de fleste af disse personer, deres beskæftigelse, uddannelse mv., følges helt op til de er 40 år gamle.
- Begrebet "iværksætter" dækker over personer, der stifter eller ejer en virksomhed med ansatte. Det er altså ikke selvstændige. Denne definition er i overensstemmelse med den øvrige forskning på området, der argumenterer for, at selvstændige ikke er et godt mål for iværksætteri.
- Til at måle effekten af at have kontakt til døtre af iværksættere udnytter studiet, at der er forskel på, hvor mange iværksætterforældre, der er på en given årgang. Studiet sammenligner således børn, der gik i samme skole, men som havde forskellig kontakt til iværksætterforældre, fordi de gik på forskellige årgange. Effekterne isoleres altså ved at sammenligne elever, der gik i den samme skole på forskellige tidspunkter, og derfor blev eksponeret for forskellige grader af iværksætteri i løbet af folkeskolen. Denne metode er bredt anerkendt i forskningen på området.
- På en årgang, hvor en relativt høj andel af de andre piger er døtre af iværksættere, er 17% døtre af iværksættere, hvilket svarer til en årgang, der ligger ved den 75. percentil i fordelingen af skoleårgange. Tilsvarende er 5% af de andre piger døtre af iværksættere på en årgang med en relativt lav andel, hvilket svarer til en årgang, der ligger ved den 25. percentil i fordelingen af skoleårgange.
- På virksomhedssiden ser studiet på de virksomheder, som kvinder ender med at starte, netop fordi de havde kontakt til flere døtre af iværksættere i folkeskolen. Virksomhederne følges tæt i registerdata, og det observeres, hvordan antallet og typen af medarbejdere udvikler sig, og om virksomheden fortsat er aktiv eller ender med at lukke.

Forskningen bag

Mikkel Mertz, Maddalena Ronchi, Viola Salvestrini(2025).

Female representation and talent allocation in entrepreneurship:

the role of early exposure to entrepreneurs. *ROCKWOOLFondens*

Forskningsenhed, Study paper No. 245

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden Forskning

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning i enheden.

Vidensoverblikket er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser fra forskningsenheden på:
www.rockwoolfonden.dk/forskning